CCE-III-RR/PR/NSR/NSPR(B)/222/9233

B

ಆಗಸ್ಟ್ 2024 ರ ಪರೀಕ್ಷೆ-3

AUGUST 2024 EXAMINATION-3

ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 12]

Total No. of Printed Pages : 12]

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 38]

Total No. of Questions : 38]

CCE RR/PR/ NSR/NSPR Reduced Syllabus

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : 85-M

Code No. : 85-M

Question Paper Serial No.

ವಿಷಯ : ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ

Subject : SOCIAL SCIENCE (समाज विज्ञान)

(ಮರಾಠಿ ಮಾಧ್ಯಮ / Marathi Medium)

(ಶಾಲಾ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಖಾಸಗಿ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಎನ್.ಎಸ್.ಆರ್. / ಎನ್.ಎಸ್.ಪಿ.ಆರ್.)

(Regular Repeater / Private Repeater / NSR / NSPR)

ದಿನಾಂಕ : 06. 08. 2024] [Date : 06. 08. 2024

ಸಮಯ : ಬೆಳಗ್ಗೆ 10-15 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1-30 ರವರೆಗೆ] [Time : 10-15 A.M. to 1-30 P.M.

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 80] [Max. Marks : 80

विद्यार्थ्यांना सामान्य सूचना :

Cut here/ಇಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿಸಿ

1. प्रश्नपत्रिकेमध्ये 38 प्रश्न आहेत.
2. प्रश्नपत्रिका ही विरुद्ध बाजूच्या आच्छादनाने सील (बंद) करण्यात आली आहे. परीक्षा सुरू झाल्यावर उजव्या बाजूने कापून तुम्हाला ती प्रश्नपत्रिका उघडावयाची आहे. **(बाणाच्या खुणेच्या ठिकाणातून कापून प्रश्नपत्रिका उघडा)** डाव्या बाजूने कापून प्रश्नपत्रिका उघडू नका. प्रश्नपत्रिकेमधील सर्व प्रश्न असलेली पाने व्यवस्थित आहेत की नाहीत ते तपासून पहा.
3. प्रश्नांसाठी दिलेल्या सूचनांचे पालन करा.
4. उजव्या बाजूच्या कडेला (काठावर) असलेली संख्या ही त्या प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शविते.
5. प्रश्नांची उत्तरे सोडविण्यासाठी दिलेला जास्तीत जास्त वेळ प्रश्नपत्रिकेच्या पृष्ठावर वरील भागात दिलेला आहे. त्यामध्ये प्रश्नपत्रिका वाचण्यासाठी 15 मिनिटे समाविष्ट करण्यात आलेली आहेत.
6. तुम्हाला देण्यात आलेल्या प्रश्नपत्रिकेची आवृत्ती (version) आणि तुमच्या प्रवेशपत्रावर छापलेल्या प्रश्नपत्रिकेची आवृत्ती (version) दोन्ही एकच आहे. याची खात्री करुन घ्या.

06. 08. 2024

TEAR HERE TO OPEN THE QUESTION PAPER

प्रश्नपत्रिका येथून कापून उघडा.

येथून कापा.

Tear here

I. खालील प्रत्येक प्रश्नाला किंवा अपूर्ण वाक्यांशाला चार बहुपर्यायी उत्तरे दिलेली आहेत. बरोबर असलेला पर्याय निवडून त्याच्या इंग्रजी मुळाक्षरासह पूर्ण उत्तर दिलेल्या उत्तर पत्रिकेमध्ये लिहा : **8 × 1 = 8**

1. भारतातील आधुनिक शिक्षणाचा पाया –

   (A) चार्लस् वूड च्या सुचना

   (B) पील आयोगाचा अहवाल

   (C) न्यायांग सुधारणा

   (D) मेकॉलेचा अहवाल

2. चौरीचौरा मधील घटनेनंतर गांधीजीनी मागे घेतलेली चळवळ ही आहे.

   (A) सविनय कायदेभंगाची चळवळ

   (B) खिलापत चळवळ

   (C) छोड़ो भारत चळवळ

   (D) असहकार चळवळ

3. या देशानी आंतरराष्ट्रीय शांततेसाठी पंचशील तत्वे लागू केली

(A) भारत – पाकिस्तान

(B) भारत – अमेरिका

(C) भारत – चीन

(D) भारत – रशिया

4. स्व सहाय्य संघ स्थापन करण्याचा उद्देश –

(A) शहराचा विकास

(B) महिला सबलिकरण

(C) औद्योगिकरण

(D) विदेशी व्यापाराला प्रोत्साहन

5. भारतातील सर्वात उंच नदि खोऱ्यातील बहुउद्देशीय योजना ही आहे.

(A) भाक्रा नानगल योजना

(B) कोसी योजना

(C) दामोदर नदी खोरे योजना

(D) तुंगभद्रा योजना

6. गाळाच्या मातीच्या निर्मितीस कारणीभूत ठरलेली परिस्थिती –

(A) नदीच्या संचयनाचे कार्य

(B) बेसाल्ट खडकाची झिज

(C) जास्त तापमान आणि जास्त पाऊस

(D) सेंद्रिय पदार्थाचे विघटन

7. जागतीक मानवाच्या विकासाची जबाबदारी घेतलेली संघटना –

(A) RBI (B) UNESCO

(C) UNICEF (D) UNDP

8. गिरिश याने खरेदिच्या फसवणूकी बद्दल राज्य ग्राहक आयोगाकडे तक्रार केली. तर त्याच्या रकमेचा दावा इतका असू शकतो.

(A) एक कोटी पेक्षा जास्त

(B) वीस लाख ते एक कोटी

(C) दहा लाखापेक्षा कमी

(D) दहा लाख ते वीस लाख

II. खालील प्रश्नांची प्रत्येकी एका वाक्यात / शब्दात उत्तरे लिहा : **8 × 1 = 8**

9. पहिल्या अँग्लो मराठा युद्धानंतर कोणत्या तहावर स्वाक्षरी करण्यात आली ?

10. 1953 साली फाजल अली यांच्या अध्यक्षतेखाली आयोगाची रचना का करण्यात आली ?

11. 'आफ्रिकेचे गांधी' असे नेल्सन मंडेला याना का म्हणतात ?

12. सायलेंट दरी आंदोलन का करण्यात आले ?

13. सामाजिक स्तर म्हणजे काय ?

14. संघन शेतीचा उपयोग कोणता ?

15. पंचायत राज संस्था कोणत्या तत्वावर कार्य करते ?

16. दिवसातून कितीही वेळा पैशाची देवाण घेवाण करतो त्या बँक खात्याचे नाव लिहा.

III. खालील प्रश्नांची प्रत्येकी दोन ते चार वाक्यात / मुद्यात उत्तरे लिहा : **8 × 2 = 16**

17. भारतातील दहशतवादावर नियंत्रण ठेवण्यासाठीच्या उपायांची यादी तयार करा.

किंवा

भारताच्या परराष्ट्र धोरणाची ध्येय कोणती ?

18. आपण बेरोजगारीची समस्या कशी सोडवू शकतो ?

किंवा

असंघटित क्षेत्रातील कामगार कोणत्या समस्याना सामोरे जातात ?

19. भारताकडे जाण्याचा नवीन जलमार्ग शोधणे युरोपियनाना गरजेचे होते. का ?

20. भारत स्वातंत्र्यानंतर सामोरे जात असलेल्या समस्या कोणत्या ?

21. भारताच्या हवामानावर परिणाम करणारे घटक कोणते ?

22. मातीची धूप ही शेतीच्या उत्पादनावर प्रतीकुल परिणाम करते. कशी ?

23. मानवी विकासाचे सुचकांक स्पष्ट करा.

24. 73 व्या घटना दुरुस्तीचे उद्देश कोणते ?

IV. खालील प्रश्नांची प्रत्येकी सहा वाक्यात / मुद्यात उत्तरे लिहा : 9 × 3 = 27

25. ब्राम्हो समाजाची शिकवण कोणती ?

किंवा

डॉ० ॲनी बेझंट यांनी केलेल्या सुधारणा कोणत्या ?

26. संपर्कमाध्यमांचे महत्व काय ?

किंवा

उद्योगधंद्यांच्या स्थायीकरणावर प्रभाव पाडणारे घटक स्पष्ट करा.

27. भारताच्या सशक्तीकरणासाठी ग्रामीण विकास आवश्यक आहे. का ?

किंवा

भारतातील मानवी विकासाचा सुचकांक कमी आहे. का ?

28. प्रत्येकाच्या जीवनात बँकेचा व्यवहार फार महत्वाचा आहे. का ? सिद्ध करा.

किंवा

1986 चा ग्राहक संरक्षण कायदा ग्राहकाचे रक्षण करतो. कसे ?

29. हलगलीच्या बेरडांच्या बंडाचे वर्णन करा.

30. पोर्तुगीजांपासून गोवा कसा मुक्त झाला ?

31. भारताचे रशियाशी असलेले मैत्रीचे संबंध स्पष्ट करा.

32. अस्पृश्यतेचे निर्मूलन करण्यासाठीचे घटनात्मक आणि कायदेशीर उपाय काय आहेत ?

33. काल रात्री बंगालच्या उपसागरात कमी वायूदाब निर्माण झाल्यामुळे तामिळनाडू सरकारने सावध गिरीचे उपाय काय हाती घेतले पाहिजेत ?

V. **खालील प्रश्नांची प्रत्येकी आठ वाक्यात / मुद्यात उत्तरे लिहा :** **4 × 4 = 16**

34. ब्रिटिश राजवटीत पोलिस व्यवस्थेत केलेल्या सुधारणा स्पष्ट करा.

किंवा

भारतीय स्वातंत्र्याच्या पहिल्या युद्धाच्या अपयशाच्या कारणांचे वर्णन करा.

35. भारतीयांच्यात राष्ट्रीयतेची भावना बाढविण्यात बाळ गंगाधर तिळक यांची भूमिका फार महत्वाची आहे. सिद्ध करा.

36. सध्याच्या दिवसात महिलांचा दर्जा सुधारत आहे. सिद्ध करा.

37. जंगलाचे संरक्षण आम्ही कसे करू शकतो ?

VI. 38. भारताच्या नकाशाचा आराखडा काढा आणि त्यामध्ये खालील ठिकाणे दाखवा : **1 + 4 = 5**

a) अरवली पर्वत

b) हिराकूड योजना

c) भारताचे प्रवेशद्वार (Gateway of India)

d) कोलार

फक्त अंध विद्यार्थ्यांसाठी पर्यायी प्रश्न : (प्रश्न संख्या 38 च्या एवजी)

नदी खोऱ्यातील बहुउद्देशिय योजनांचे मुख्य उद्देश लिहा. **5**

DO NOT WRITE ANYTHING HERE